

Veiledning til søker

Søknad om utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann fra hus og hytter, under 50 pe – kapittel 12 i forurensningsforskriften

Les denne veiledningen før du fyller ut søknadsskjemaet.

Flere kommuner har utarbeidet egne søknadsskjema for utslipp av avløpsvann etter lokale krav. Kontakt derfor i første omgang kommunen for å høre hvilke krav som gjelder i din kommune. Vær oppmerksom på at kommunen kan kreve gebyr for saksbehandling av søknad om utslipp, jmfør § 11-4 i forurensningsforskriften.

Du finner mer informasjon og veiledning på

- www.avlop.no
- www.norskvann.no

På www.avlop.no finner du også eksempler på utfylling av søknadsskjema med vedlegg.

Hvem har søknadsplikt?

Utslipp av sanitært avløpsvann er søknadspliktig, jmfør forurensningsforskriften kapittel 12. Du må søke kommunen om utslippstillatelse både når du skal etablere et nytt utslipp, og når du skal øke et eksisterende utslipp utover eksisterende rammer. Du må også søke hvis du skal endre type utslipp eller utslippsted. Kontakt kommunen dersom du er usikker på om du trenger å søke.

Det er søkers ansvar å fylle ut en nøyaktig og fullstendig søknad med alle opplysninger kommunen trenger for å kunne behandle den. Kommunen starter behandlingen av søknaden når et fullstendig utfylt søknadsskjema med alle nødvendige vedlegg foreligger. Kommunen behandler søknaden innen 6 uker fra fullstendig skjema med vedlegg er mottatt. Mangler det opplysninger eller dokumentasjon, vil dette kunne forsinke behandlingen. Dersom du har søkt om unntak fra standardkravene i forurensningsforskriften kapittel 12, eller eventuelt fra lokale forskrifter, gjelder ikke den absolutte saksbehandlingsfristen på 6 uker.

Hva må du gjøre i god tid før du søker?

Ta kontakt med kommunen for å få vite hvilke krav og eventuelle lokale tilpasninger som gjelder der du vil slippe ut avløpsvann. Finn ut hva som kreves av informasjon og dokumentasjon i en søknad om utslippstillatelse. Kommunen har plikt til å gi veiledning om hvordan du skal søke, og om hvilke vilkår og krav som gjelder. Du må også sjekke med kommunens plan- og byggesaksavdeling om det planlagte avløpsanlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis det ikke er samsvar, må du innhente samtykke. Det kan kreve politisk behandling.

Innhent nødvendig informasjon og dokumentasjon. Det er du som søker som skal innhente all nødvendig informasjon og vise at det planlagte utslippet er i overensstemmelse med kravene. Det kan ta tid å samle alt, så beregn god tid.

Du har plikt til å varsle naboer og andre spesielt berørte. Andre spesielt berørte kan for eksempel være lag og foreninger, eller andre som har friluftsinnteresser i området. Når du sender varsel til disse, skal du samtidig sende kopi til kommunen. Hvis du er i tvil om

hvem som skal ha varsel, kan du få en liste over disse fra kommunen. Varsel skal sendes ut med svarfrist på minimum fire uker. Du må selv sørge for å få kvittering for at varselet er sendt (for eksempel kvittering på rekommandert brev, underskrift eller liknende).

Til søknaden må du legge ved oversikt over hvem som er varslet, kopi av varselet og kvitteringer (vedlegg G). Du må også legge ved eventuelle uttalelser/protester du har mottatt (vedlegg H). Søknaden om tillatelse etter kapittel 12 kan ikke sendes til kommunen før svarfristen på fire uker har gått ut.

Hva må sendes inn til kommunen, og hvordan behandles søknaden?

Når du har fylt ut alle punktene i søknadsskjemaet og har lagt ved alle nødvendige vedlegg, har du levert det vi kaller en fullstendig søknad. En fullstendig søknad skal behandles av kommunen innen seks uker. Husk at hvis søknaden mangler opplysninger eller dokumentasjon, vil dette kunne forsinke saksbehandlingen. Dersom du har søkt om unntak fra de standardiserte rensekravene i kapittel 12 eller lokale forskrifter, gjelder ikke den absolutte saksbehandlingsfristen på seks uker.

Jeg har sendt søknad om utslippstillatelse til kommunen	Når kan jeg vente svar?
Jeg har sendt inn en fullstendig søknad som er i overensstemmelse med standardkrav og eventuelle tilleggskrav fra kommunen.	Søknaden skal behandles av kommunen innen seks uker. Hvis kommunen ikke har besvart søknaden innen seks uker, regnes tillatelse som gitt.
Jeg har sendt inn en fullstendig søknad med krav om unntak fra rensekravene.	Kommunens absolutte saksbehandlingsfrist på 6 uker gjelder ikke. Saksbehandlingen kan ta lengre tid, men søknaden skal behandles uten ubegrunnet opphold.
Jeg har sendt inn en ufullstendig søknad (ikke alle punktene i søknadsskjemaet er fylt ut, eller det mangler vedlegg).	Søknaden vil ikke bli behandlet.

Slik fyller du ut søknadsskjemaet

1. Ansvarlig (søker)

Her skal du gi alle opplysninger som er nødvendige for at kommunen skal kunne kontakte deg eller sameiet/organisasjonen som søker om utslippstillatelse. Ansvarlig søker er normalt den som eier og driver anlegget (ansvarlig eier / tiltakshaver), og som er ansvarlig for utslippet, herunder for anleggets drift og vedlikehold. Hvis ansvarlig søker ikke er den samme som ansvarlig eier, må du oppgi det her. Håndheving og sanksjoner etter regelverket vil skje overfor den ansvarlige eier.

2. Søknaden gjelder

Her skal du oppgi om søknaden gjelder et nytt utslipp eller en vesentlig økning av utslippet. Du må opplyse om søknaden gjelder helårsbolig, fritidsbolig og/eller annen bygning, og antall bygninger i de ulike kategoriene. Hvis vannklosett skal installeres eller er installert, må du opplyse om det. Vesentlig økning kan være at flere områder kobles til anlegget, installering av matkvern, vann eller vannklosett. Ta kontakt med kommunen dersom du er i tvil om hva som er vesentlig økning.

3. Eiendom/byggested

Her skal du oppgi gårdsnummer, bruksnummer (og eventuelt festenummer) og adresse på bygningen eller bygningene som skal tilknyttes avløpsanlegget. Hvis du ikke kjenner gårds-, bruks- og eventuelt festenummeret, kan du få vite det ved å kontakte kommunen.

Du må sjekke med kommunen om plasseringen og utførelsen av det planlagte anlegget er i samsvar med kommunens planer etter plan- og bygningsloven. Hvis utførelsen og/eller lokaliseringen av renseanlegget ikke er i samsvar med kommunens planer, må du innhente samtykke fra planmyndigheten. Det kan kreve politisk behandling. Husk å oppgi dato for når samtykket ble gitt.

4. Utslippssted

Her skal du gi opplysninger om utslippsområdet. Det vil si om avløpsvannet går til innsjø, bekk/elv, grunnvann, elvemunning, og så videre. Du skal også oppgi navn på lokalitet og kartkoordinater. Koordinater kan du for eksempel finne på et økonomisk kart / plankart i målestokk (1:5000) eller større fra Statens kartverk. Denne typen kart vil du kunne få tak i hos kommunens oppmålingsavdeling (karttjeneste, teknisk kontor) og fylkeskartkontoret. De fleste kommunene har en hjemmeside der du kan laste ned kart. Se også www.xymap.com der en del kommuner har kart. Husk å føre opp hvilke kartdata du bruker, for eksempel WGS 84.P.

Avløpsanleggets plassering og utslippssted skal merkes av på kartet. På samme kart skal du også merke av eiendomsgrenser og eventuell vegadkomst (for slamtømming, vedlikehold og så videre). Legg kartet ved søknaden (vedlegg D).

Gjelder søknaden utslipp til vann, må du oppgi hvor mange meter under laveste vannstand det slippes ut (utslippsdyp).

Utslippets forventede størrelse skal oppgis i antall personekvivalenter (pe).
Personequivivalenter er et mål på mengde organisk materiale i avløpsvannet. Du kan finne pe på flere måter, men dette er hovedregelene:

- Utslipp fra hus og hytter med innlagt vann og vannklosett: 1 person bidrar med 1 pe.
- Utslipp fra hytter med innlagt vann uten vannklosett: 1 person vil bidra med 0,3 pe.
- Utslipp fra hytter uten innlagt vann og vannklosett: 1 person vil bidra med 0,1 pe.

Ta kontakt med kommunen hvis du er usikker på hvordan du beregner utslippets forventede størrelse.

Eksempel 1:

Ett hus med innlagt vann og vannklosett, 6 personer i husstanden:
 $1 \times 1 \text{ pe/person} * 6 \text{ personer} = 6 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 6 pe.

Eksempel 2:

Hyttefelt med 4 hytter med innlagt vann uten vannklosett, 10 sengeplasser per hytte¹⁾:
 $4 \times 0,3 \text{ pe/person} * 10 \text{ sengeplasser} = 12 \text{ pe}$. Utslippets forventede størrelse er 12 pe.

¹⁾ Det vil variere hvor mange personer som oppholder seg på en hytte. Når man skal beregne forventet antall personekvivalenter, må man ta utgangspunkt i maksimum antall personer på hytta til samme tid. Antall sengeplasser kan være et godt mål på maksimum antall personer / maksimum belastning.

5. Rensegrad

Kravene til rensegrad i den enkelte kommune kan være strengere enn standardkravene i kapittel 12. Ta kontakt med kommunen dersom du er usikker på hvilke regler som gjelder. Oppdaterte lokale forskrifter finner du på www.lovdata.no.

Informasjonen om kravene til rensegrad som følger nedenfor, retter seg mot standardkravene i forurensningskravene i kapittel 12.

Hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du planlegger utslippet, er avhengig av om utslippsstedet ligger i et følsomt/normalt eller mindre følsomt område, om det er brukerkonflikter involvert, og om det er fare for overgjødning.

For å finne ut hvilket rensekrav som gjelder på det stedet du vil slippe ut avløpsvann, må du først finne ut om utslippsstedet ligger i et følsomt/normalt område eller i et mindre følsomt område:

- følsomt/normalt område
  - o Følsomme/normale områder er ferskvann og kyststrekningen fra svenskegrensa til Lindesnes med tilhørende nedbørfelt og Grimstadjorden-området (Nordåsvannet, Grimstadjorden, Mathopen og Dolviken).
- mindre følsomt område
  - o Mindre følsomme områder er kystfarevann og elvemunninger fra Lindesnes til Grense Jakobselv unntatt Grimstadjorden-området.

Følsomt/normalt område

Hvis stedet du vil slippe ut til, er klassifisert som følsomt/normalt område, setter du kryss i boksen «Utslippssted i følsomt/normalt område». Deretter må du vurdere eventuelle brukerkonflikter og/eller fare for overgjødning. Hvis det er brukerinteresser involvert, skal du krysse av i boks **a**, som er det strengeste rensekravet. Hvis det derimot ikke er brukerinteresser involvert, men fare for overgjødning, krysser du av i boks **b**, der rensekravet ikke er fullt så strengt som for **a**. Hvis det verken er brukerinteresser eller fare for overgjødning, krysser du av i boks **c** (det minst strenge kravet).

Gjelder søknaden kun gråvann (avløpsvann fra husholdninger som ikke inneholder klosett vann) som slippes ut i stedege løsmasser eller lignende, skal du krysse av i boksen «stedege løsmasser eller tilsvarende».

Mindre følsomt område

Hvis utslippsstedet er et mindre følsomt område, skal du sette kryss i boksen «Utslippssted i mindre følsomt område». Du må i tillegg spesifisere rensegrad ved å krysse av for enten (a) 20 % reduksjon av suspendert stoff eller (b) maksimum 180 mg suspendert stoff/liter (årlig middelferd). Gjelder søknaden gråvann som skal slippes ut til mindre følsomt sjøvannsresipient, er det ikke krav til rensing, og du kan krysse av i boksen «urenset».

Dersom du søker om unntak fra rensekravene, skal du krysse av i boksen «Det søkes unntak fra §§12-8 til 12-9 / lokal forskrift». Husk at du må vedlegge en begrunnelse/spesifisering for ønsket om unntak fra rensekravene (vedlegg B).

Under punktet «Type renseanlegg» skal du oppgi hva slags renseanlegg du ønsker å installere. Gjelder søknaden minirensanlegg, skal du også fylle ut «Tillegg for minirensanlegg».

Anleggets dimensjonerte størrelse skal angis i antall personekvivalenter pe. Dette finner du for eksempel i anleggsleverandørens dokumentasjon. Når du skal vurdere hvor stort

anlegg du skal velge, bør du tenke i et perspektiv på 10 år. Anlegget bør uansett ikke være dimensjonert for mindre enn 5 pe.

6. Vedlegg til søknaden

Søknaden regnes ikke som fullstendig før alle nødvendige vedlegg foreligger. Mangler det vedlegg, vil kommunen ikke kunne behandle søknaden. Nedenfor finner du en oversikt over nødvendige vedlegg med forklaring og eventuelt maler.

A. Navn på nøytral fagkyndig (person/firma) som har bistått med dimensjonering av renseanlegg og dokumentasjon av rensegrad

- Her skal du oppgi hvem (nøytral fagkyndig person / firma / leverandør) som har bistått deg med utforming og dimensjonering av renseanlegg og dokumentasjon av rensegrad. Vær oppmerksom på at dokumentasjon av anleggets rensegrad skal være utført av nøytral fagkyndig.
- Hvis du skal installere et ferdigprodusert minirensanlegg, må dette være testet i henhold til NS-EN 12566-3. Sjekk at rensegraden som er angitt på CE-merket til minirensanlegget, tilfredsstiller rensekravet for ditt utslipp (du har angitt rensekrav under punkt 5).
- For alle andre renseløsninger må du dokumentere at du har benyttet anerkjent dimensjonering og utforming.

B. Begrunnelse for ønske om unntak fra standardrensekrav §§ 12-8 til 12-9 / lokale rensekrav eller relevant dokumentasjon

- Hvis du søker om unntak fra rensekrav, skal du begrunne dette særskilt. Vær oppmerksom på at dersom du søker om unntak, gjelder ikke kommunens absolutte saksbehandlingsfrist på seks uker.

C. Dokumentasjon av rensegrad, jamfør § 12-10, og beskrivelse av anlegg

- Vær oppmerksom på at dokumentasjonen skal være utført av fagkyndig. Vedlegget skal også inneholde en beskrivelse av anlegget (type/modell/leverandør og så videre) og hvordan det skal drives.

D. Plassering av avløpsanlegg, utslippssted, eiendomsgrenser og vegadkomst (for slamtømming, vedlikehold og så videre) på kart i målestokk 1:5000 eller større

E. Liste over eiendommer tilknyttet avløpsanlegget med gårdsnummer, bolignummer og adresse

- Hvis du skal knytte deg til et eksisterende renseanlegg, må du legge ved en liste over hvilke bygninger som allerede er tilknyttet anlegget. Gårdsnummer og bolignummer for disse bygningene får du ved å kontakte kommunen. Hvis det ikke er flere bygninger knyttet til anlegget, skal du sette kryss i boksen «ikke relevant» i søknadsskjemaet.

F. Oversikt over interesser som blir berørt (drikkevannsforsyning, rekreasjon, næringsvirksomhet og så videre). Beskrivelse av tiltak for å motvirke interessekonflikter og tiltak for å ivareta helse og miljø

- Brukerinteresser knyttet til utslippsstedet vil ha stor betydning for plassering og utforming av renseanlegg eller utslippspunkt. Vedlegget skal inneholde en vurdering av interesser som kan/vil bli berørt av utslippet (for eksempel drikkevann og brønner, jordvanning, lekeplasser, bading, fiske, turløyper og så videre), og utslippsstedets plassering når det gjelder brukerinteresser. Hvis du er i tvil, kan det være nyttig å kontakte en fagkyndig som kan foreta en nøytral vurdering.

G. Oversikt over hvem som er varslet

- Alle naboer og aktuelle parter skal varsles 4 uker før søknaden sendes.

- Du må lage en liste over hvem som har blitt varslet, og du må legge ved kvittering på at det er sendt varsel til de respektive (for eksempel kvittering på rekommandert sending eller underskrift).

H. Eventuelle mottatte klager/protester

- Hvis du har mottatt klager/protester, skal de legges ved søknaden. Hvis du ikke har mottatt klager/protester, krysser du av i boksen «ikke relevant».

7. Eventuelle merknader (ikke obligatorisk)

Her kan du skrive eventuelle merknader som du mener er nyttig informasjon for kommunen når søknaden skal behandles.

8. Underskrift og erklæring

Merk at det er ansvarlig eier som skal undertegne søknaden. Ansvarlig eiers underskrift innestår for at det er gitt riktige og fullstendige opplysninger. Eieren forplikter seg til å følge de angitte bestemmelsene, herunder bestemmelser som gjelder drift og vedlikehold.